

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoP/17/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3519201677
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martina Trnavská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3519201677.3

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Martiny Trnavskej a sudcov JUDr. Ľubice Bajzovej a JUDr. Aleny Záhumenskej vo veci starostlivosti súdu o maloleté X.: L. a U., F., zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny O., deti rodičov matky U. a otca L., za účasti starých rodičov V. a C. o návrhu starej matky L. na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie starej matky L. proti uzneseniu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 12. júla 2019 č.k. 3P/18/2019 - 78, v spojení s opravným uznesením zo dňa 23. januára 2020 č.k. 3P/18/2019 - 159, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením zo dňa 12. júla 2019 č.k. 3P/18/2019 - 78, v spojení s opravným uznesením zo dňa 23. januára 2020 č.k. 3P/18/2019 - 159, súd prvej inštancie návrh starej matky L. Y., aby súd neodkladným opatrením zveril dočasne maloletých do jej náhradnej osobnej starostlivosti do právoplatného skončenia konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp.zn. 11P/27/2017 a uložil starým rodičom V. a C. odovzdať maloletých do jej starostlivosti, zamietol. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa XX. júna XXXX č.k. 8P/82/2014 - 451 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa XX. februára XXXX. č.k. 17CoP/62/2018 - 661, právoplatným dňa XX. XX. XXXX, súd rozviedol manželstvo rodičov maloletých L. a C. a maloleté deti X.: L. a U. boli zverení do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov manželov V. a C., trvale bytom F. ktorí majú maloleté deti zastupovať v bežných veciach a spravovať ich majetok. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že maloleté deti boli neodkladným opatrením nariadeným uznesením zo dňa 01. 07. 2017 č.k. 0PPOm/2/2017 12 dočasne zverené do starostlivosti Y. Y., a to z dôvodu zadržania matky ako podozrivej zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 2T/92/2017. Matka bola rozsudkom zo dňa 29. 03. 2018 odsúdená na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky nepodmienečne pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby spolupáchatelstvom. Matka tak nemôže zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti, ktoré jej boli zverené na základe rozsudku zo dňa 17. 07 2017 č.k. 9P/83/2014 - 17. V záujme mal. detí nie je zotrvať v zariadení, v ktorom boli umiestnené. Otec nemá zabezpečené podmienky pre starostlivosť o mal. deti. Po umiestnení mal. detí tieto začali navštevovať starí rodičia R. X. a L. X., a to pravidelne, každý týždeň, následne si mal. deti brávali počas víkendov a prázdnin do svojej domácnosti. Zo znaleckého posudku jednoznačne vyplynulo, že obe deti majú so starými rodičmi vybudovaný dobrý a stabilný vzťah. Z výsluchu detí súd zistil, že tieto mali záujem ísť do domácnosti starých rodičov, s ktorými zmysluplne trávia voľný čas, starí rodičia sa im venujú. Súd konajúci vo veci rozvodu manželstva bol toho názoru, že na strane starých rodičov sú splnené všetky predpoklady potrebné na riadne vykonávanie náhradnej osobnej starostlivosti. Starí rodičia majú trvalý pobyt na území Českej republiky, majú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, spĺňajú osobné predpoklady, a to zdravotné (preukázané lekárske potvrdením), osobnostné, morálne a spôsobom svojho života (správy od zamestnávateľov, správa zo šetrenia pomerov), zaručujú, že budú náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme detí.

Starí rodičia majú vyhovujúce bytové podmienky, prispôsobené starostlivosti o mal. deti, ktoré majú v rodinnom dome starých rodičov svoju izbu, primerane zariadenú ich potrebám, v izbe majú svoje osobné veci, oblečenie, hračky. Po právoplatnosti tohto rozsudku stará matka L. Y. dňa 18. 04. 2019 podala návrh (zrejme zmenila návrh pozn. odvolacieho súdu), aby mal. deti boli zverené do jej náhradnej osobnej starostlivosti s tým, že bude deti zastupovať a spravovať ich majetok, o ktorom súd prvej inštancie rozhodol tak, že návrh starej matky pripustil. Súd prvej inštancie ďalej v odôvodnení uviedol, že dospel k záveru o potrebe zamietnuť návrh starej matky Y. na nariadenie neodkladného opatrenia, pretože dôvody uvádzané starou matkou v návrhu, že súd s ňou nekonal v konaní vo veci rozvodu manželstva a úpravy práv a povinností k deťom na čas po rozvode manželstva vedenom pod sp.zn. 8P/82/2014 a jej poukaz na výpoveď mal. E., ktorý uviedol, že starý otec X. je násilník a stará matka X. je manipulátorka podľa jeho názoru neosvedčujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov. Rozsudkom bolo právoplatne rozhodnuté o zverení maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov X., ktorí majú trvalý pobyt v Českej republike. Maloleté deti boli oprávnené, na základe právoplatného rozhodnutia, premiestnené na územie Českej republiky. Súd nemá vedomosť o tom, že by bol život, zdravie a priaznivý vývoj maloletých detí, ktoré boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov X., vážne ohrozený alebo narušený a uvedené nebolo po rozhodnutí súdu osvedčené ani starou matkou Y.. Preto súd prvej inštancie návrh starej matky neodkladným opatrením zveriť maloleté deti dočasne do jej osobnej starostlivosti zamietol. Vo veci citoval ust. § 324 ods. 1 CSP, 325 ods. 1 CSP, § 360 ods. 1, 365 ods. 1, § 376 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (CMP).

2. Proti tomuto rozhodnutiu podala včas odvolanie stará matka Y., ktorá žiadala, aby odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvej inštancie tak, že dočasne zverí maloletých do jej náhradnej osobnej starostlivosti do právoplatného skončenia konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp.zn. 11P/27/2017 a uloží starým rodičom V. a C. odovzdať maloletých do jej starostlivosti. Uviedla, že odvolanie podáva jednak z dôvodu, že o veci nerozhodoval zákonný sudca, a jednak, že nebol správne zistený skutočný stav veci. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podávala z dôvodu, že priaznivý vývoj maloletých je narušený, pretože deti sú manipulované a sú im podsúvané nepravdivé informácie o ich matke, je využívaná ich dôvera k starým rodičom X.. Jej bolo pracovníkmi Y. zabránené stretávať sa s deťmi, a nemohla preto s nimi komunikovať a vysvetliť im, že nie všetko, čo im hovorí rodina X., je pravda. Starí rodičia X. sledujú iba vlastné zištné osobné ciele, a to povolenie obnovy trestného konania ich syna, otca maloletých a zabránenie jeho ďalšieho trestného stíhania. Spomínala, ako pomáhala starému otcovi X. riešiť priestupok v cestnej premávke pre požívanie alkoholu. Namietala pravdivosť skutočností uvedených v ods. 5 odôvodnenia napadnutého uznesenia. Uviedla, že návrh na zverenie maloletých podala 10.04.2018 (sp.zn. 11P/27/2017), prvé pojednávanie bolo vytyčené na 31.03.2019, no bolo odročené. Ďalšie pojednávanie dňa 18.04.2019 sa neuskutočnilo. Rozsudok sp.zn. 8P/82/2014 nadobudol právoplatnosť dňa 14.03.2019. Uviedla, že na pojednávaní dňa 18.04.2019 zmenila svoj návrh vzhľadom na zmeny, ktoré nastali v súlade s § 80 C.s.p. po začatí konania tak, že navrhla zmenu zverenia maloletých do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

3. Starý otec X. k odvolaniu starej matky Y. uvádzal prevažne svoje názory a domnienky týkajúce sa trestného stíhania otca, jeho syna. Vo vzťahu k veci starostlivosti súdu o maloletých uviedol, že celé pochybenie spôsobené matkou detí, ktoré trpia syndróm týraných detí, vzniklo za prihliadania starej matky Y.. Tvrdil, že „detské obete toho vykonštruovaného prípadu“ neboli nikdy vypočuté nezaujato a za pozmenenia výpovedí sociálnymi pracovníkmi. Vždy boli vypočúvané za účasti starej matky Y. a nemohli sa slobodne vyjadriť. Uviedol, že deti boli kŕmené matkou granulami pre psov za prihliadania starej matky Y.. Poukazoval, že matka- dcéra starej matky Y., je vo výkone trestu za týranie detí a je na ňu podané trestné oznámenie za narušovanie morálno-sexuálnej výchovy maloletých detí, čo označoval za vizitku starej matky Y., preto nie je podľa neho dôstojné, aby vychovávala „ďalšiu generáciu“. Navrhoval znovu vypočuť zainteresované osoby za prítomnosti „nezvislej poroty na území iného štátu napr. Maďarska“. K obvineniu jeho osoby starou matkou uviedol, že toto vydokladoval vo veci odvolania v spise Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 17CoP/62/2018 ako neopodstatnené. Jej návrh na neodkladné opatrenie označil za v podstate opísané odvolanie matky proti rozsudku sp.zn. 8P/82/2014. Nikdy nebol súdne trestaný. Poukazoval, že maloleté deti netrpia syndrómom týraných detí v dôsledku konania otca, o tom nebolo doposiaľ právoplatne rozhodnuté, ale v dôsledku konania matky, čo bolo dokázané a matka bola odsúdená za týranie detí na nepodmienečný trest.

4. Matka sa k odvolaniu nevyjadřila.

5. Otec sa k odvolaniu nevyjadril.

6. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu nevyjadril.

7. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku (zák.č. 161/2015 Z.z.), ďalej len CMP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 Civilného sporového poriadku (zák.č. 160/2015 Z.z.), ďalej len CSP a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné vo výroku o nariadení neodkladného opatrenia potvrdiť podľa § 387 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku z nasledovných dôvodov.

8. Stará matka ako dôvod svojho odvolania na prvom mieste uviedla, že vo veci nerozhodoval zákonný sudca. Námietka nezákonného sudcu, teda námietka nesprávne obsadeného súdu je odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. c) CSP. Tento dôvod odvolania však odvolateľka nešpecifikovala konkrétnymi dôvodmi, skutočnosťami, pre ktoré dospela k záveru, že sudkyňa rozhodujúca o veci U.. I., nie je zákonným sudcom. Súd prvej inštancie preto na pokyn odvolacieho súdu uznesením zo dňa 10.12.2019 vyzval odvolateľku na doplnenie odvolacej námietky o konkrétne a zrozumiteľné dôvody. Uznesenie odvolateľka prevzala dňa 17.12.2019, avšak doposiaľ na výzvu nereagovala.

9. Odvolací súd preto skúmal, z akého dôvodu bola vec pridelená na rozhodnutie U.. I..

10. Podľa § 44 ods. 1 C.s.p. na okresnom súde koná a rozhoduje sudca.

11. Podľa § 3 ods. 3 veta prvá a posledná zákona č. 757/2004 o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov zákonný sudca je sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu na príslušnom súde a bol určený v súlade so zákonom a s rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci. Zákonným sudcom je aj sudca určený podľa odseku 4. Podľa ods. 4 zmenu v osobe zákonného sudcu možno vykonať len v súlade so zákonom a s rozvrhom práce.

12. Požiadavka správneho obsadenia súdu znamená jeho obsadenie zákonným sudcom, t. j. sudcom daného úseku súdu, ktorému bola vec pridelená v súlade s rozvrhom práce náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom. Určenie samosudcu alebo senátu, ktorý koná a rozhoduje v konkrétnej veci, vyplýva z osobitného postupu upraveného v § 51 zákona č. 757/2004 o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorého veci určené podľa predmetu konania sa v súlade s rozvrhom práce pridávajú jednotlivým senátom alebo samosudcom náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom tak, aby bola vylúčená možnosť ovplyvňovania pridelenia vecí. Tým je vyjadrené základné pravidlo pre pridelenie jednotlivých vecí. Podľa predmetu konania sa najprv rozhodne o tom, do ktorého súdneho registra sa vec zapíše. Po rozhodnutí o tom, aký je predmet konania, nasleduje náhodné pridelenie prostredníctvom programových prostriedkov, ktoré umožňujú to, že vec bude pridelená niektorému zo samosudcov alebo senátov súdu. Tieto programové prostriedky sa nastavujú podľa rozvrhu práce súdu, ktorý na obdobie jedného kalendárneho roka zostavuje predseda súdu, pričom základným pravidlom pri jeho zostavení je to, aby pridelenie vecí prebehlo náhodným výberom.

13. Odvolací súd z potvrdenia Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom na č.l.72 spisu zistil, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol prijatý dňa 10.06.2019 a vec bola pridelená na rozhodnutie sudcovi L.. W. U.. Opatrením podpredsedu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom Spr. 6/19 (č.l. 76 spisu) bola vec na základe oznámenia sudkyne L.. W. U. v súlade s bodom 19 Pravidiel určenia zákonného sudcu Rozvrhu práce Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom na rok 2019 odňatá sudkyňi L.. U. a prikázaná na vybavenie U.. I., ktorá koná vo veci samej pod sp.zn. 11P/27/2019.

14. Odvolací súd si vyžiadal od súdu prvej inštancie Rozvrh práce Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom v znení účinnom ku dňu podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Súd prvej inštancie predložil odvolaciemu súdu Rozvrh práce Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom na rok 2019 v znení dodatku č.3 vydaný pod Spr. 432/2019.

15. Odvolací súd zistil, že v bode 19 ods. III. Osobitné ustanovenia vo veciach registra P rodinných a opatrovníckych rozvrhu práce je upravená výnimka z náhodného výberu sudcu pomocou technických a

programových prostriedkov, podľa ktorej o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podanom po začatí konania vo veci samej rozhodne sudca, ktorý koná vo veci samej.

16. Zo spisu i pripojených spisov Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 11P/27/2017 a 8P/82/2017 vyplynulo, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia stará matka v petite označila ako návrh k veci sp.zn. 11P/27/2017. Zo spisu sp.zn. 11P/27/2017 odvolací súd zistil, že stará matka Y. podala dňa 13.04.2018 na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom návrh vo veci samej o zverenie maloletých do svojej náhradnej osobnej starostlivosti. Vec bola pôvodne zapísaná pod sp.zn. 12P/30/2018 a a pridelená sudkyňi L.. C.. Z., no uznesením zo dňa 25.02.2018 č.k. 11P/27/2017-111 bola spojená na spoločné konanie s vecou vedenou pod sp.zn. 11P/27/2017 pridelenou sudkyňi U.. I. (o návrhu starých rodičov X. na zverenie maloletých do ich náhradnej osobnej starostlivosti, ktorý návrh starí rodičia dňa 17.04.2019 zobrali späť). Konanie sp.zn. 11P/27/2017 nebolo ku dňu podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia skončené. Konanie vo veci rozvodu manželstva a úpravy práv a povinností k deťom na čas po rozvode manželstva vedené pod sp.zn. 8P/82/2017 bolo právoplatne skončené dňa 20.03.2019, stará matka Y. nebola účastníčkou tohto konania.

17. Z uvedených skutočností vyplýva, že sudkyňa U.. I. bola určená na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci výnimkou v súlade bodom 19 ods. III. Osobitné ustanovenia vo veciach registra P rodinných a opatrovníckych časti B/ Pravidiel určenia zákonného sudcu II. oddielu Rozvrhu práce Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom a v súlade s § 3 ods. 3 v spojení s § 51 zákona o súdoch. Súd, ktorý vo veci rozhodol, bol teda správne obsadený a odvolacia námietka nezákonného sudcu nie je dôvodná.

18. K vecným odvolacím námietkam odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie dospel k správny skutkovým záverom a vec správne skutkovo i právne posúdil.

19. Z tvrdení odvolateľky resp. jej domnienok uvádzaných v odvolaní a z ňou predložených dôkazov nevyplynuli žiadne také významné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali okamžitú zmenu zverenia maloletých a ich neodkladné odovzdanie starými rodičmi X. do starostlivosti starej matky Y., najmä sa nepreukázalo splnenie zákonných podmienok pre nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia teda, že by bol v starostlivosti starých rodičov X. ohrozený život, zdravie a priaznivý vývoj maloletých. Žiadnu takú skutočnosť nesignalizuje ani kolízny opatrovník, ktorý sa k odvolaniu starej matky ani nevyjadril.

20. Navyiac z oznámenia pošty a z odpisu z registra trestov vyplýva, že matka, ktorá bola odsúdená pre zločin týrania blízkej soby a zverenej osoby, ktorého sa dopustila na maloletých deťoch, bola dňa 21.1.2020 podmienčne prepustená z výkonu trestu a momentálne sa zdržuje u starej matky Y. v jej domácnosti, čo preukazuje fakt, že na tejto adrese prebrala aj zásielku súdu v tejto veci. Za takýchto okolností sa okamžité zverenie a odovzdanie maloletých do starostlivosti starej matky Y., teda do prostredia, v ktorom žije a býva matka odsúdená za týranie detí, nejaví ako opatrenie v záujme maloletých.

21. Preto odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie, ktorý návrhu starej matky na nariadenie neodkladného opatrenia nevyhoviel, rozhodol ako správne obsadený súd vecne správne.

22. Vzhľadom na skutočnosť, že maloletí žijú od 20.03.2019 v Českej republike a vzhľadom na upozornenie starého otca X., že maloletí sú českými štátnymi občanmi, sa odvolací súd zaoberal aj otázkou právomoci súdu, ktorú ako procesnú podmienku musí odvolací súd skúmať z úradnej povinnosti bez ohľadu na to, či je uplatnená v odvolaní.

23. V danej veci na vyriešenie otázky právomoci členských štátov EÚ treba použiť nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000.

24. Súdny členského štátu majú právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ak je obvyklý pobyt dieťaťa v čase začatia konania lokalizovaný v tomto členskom štáte (čl. 8).

25. V čase začatia konania o veci samej o zverenie maloletých do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Y. vedenej Okresným súdom Nové Mesto nad Váhom pod sp.zn. 11P/27/2017 (13.04.2018), ku ktorej stará matka podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia (do právoplatného skončenia konania sp.zn. 11P/27/2017), mali deti obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky, teda právomoc na konanie má súd Slovenskej republiky, ktorá právomoc trvá po celý čas konania.

26. Uplatnené dôvody odvolania proti uzneseniu súdu prvej inštancie potom nebolo možné považovať za opodstatnené, a preto bolo potrebné uznesenie súdu prvej inštancie potvrdiť.

27. Podľa § 387 ods. 1 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

28. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým otcovi neodkladným opatrením nariadil platiť výživné pre deti.

29. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.